



T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/2024
Toplantı Tarihi/Sayısı : 10.1.2023/30
Karar Numarası : 2023/54
Başvuran : M. A.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile ihraç edilenlerin listesinde bulunulması nedeniyle ayrımcılığa maruz kalındığı iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran; 19.12.2022 tarihinde Jandarma Genel Komutanlığının Beştepe’de bulunan binasına gittiğini, nizamiyenin müracaat kısmındaki görevliye 20.12.2022 tarihinde yapılacak olan İçişleri Bakanlığı Disiplin Kuruluna avukat olarak katılacağına dair evrak getirdiğini bildirdiğini, kaydını yaptırmak için kimliğini teslim ettiğini, görevlinin bilgisayara baktıktan sonra kıdemli görevliye seslendiğini, görevlilerin ekrana baktıklarını görünce KHK listesinde isminin bulunduğu mu görüldüğünü sorduğunu ve görevlilerin başlarıyla onayladıklarını, akabinde evrakını almak için personel gönderileceğinin söylendiğini, bir süre sonra gelen kişiye evrakını teslim ederek ayrıldığını, bir avukat ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak Jandarma Genel Komutanlığına alınmayarak ikinci sınıf vatandaş muamelesi gördüğünü, bu durumun Anayasa’ya ve ilgili mevzuata aykırı olduğunu, ayrıca ayrımcılık yasağına aykırı bir davranış olduğunu iddia ederek söz konusu uygulamanın sona ermesini, bu muamelenin kimlerin emriyle yapıldığının bildirilmesini, sorumlular hakkında adli ve idari işlem başlatılmasını ve kendisinden özür dilenmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3’üncü maddesinde ayrımcılık yasağı: "(1) Herkes hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır." şeklinde hükme bağlanmıştır.

4. Mezkûr Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinde: "(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. ... (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir." hükmüne yer verilmiştir.

5. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesi: "(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

girip girmediği, ... yönlerinden incelenir." hükmünü haizdir.

6. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi: "(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir." şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karar bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

9. Bununla birlikte başvuru, başvuranın isminin KHK ile ihraç edilenler listesinde olması nedeniyle Jandarma Genel Komutanlığına alınmadığı ve ayrımcılığa maruz kaldığı iddiasına ilişkindir.

10. 6701 sayılı Kanun'da, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiştir. Anılan temeller dışında bir temele dayanılarak veya herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık iddiasında bulunulan haller, Kanun kapsamı dışında kalmaktadır.

11. Bu doğrultuda başvuru dilekçesi ve ekleri incelendiğinde, başvuranın isminin KHK ile ihraç edilenler listesinde olması nedeniyle ayrımcılığa maruz kaldığı iddiasının Kanun'da yer alan ayrımcılık temellerinden herhangi biriyle ilişkisinin kurulmadığı tespit edilmiştir.

12. Başvuranın dilekçesi yukarıda açıklanan gerekçeler ve anılan mevzuat ile birlikte incelendiğinde, başvuru konusunun Kanun hükmünde yer alan ayrımcılık temellerine dayandırılmaması ve yapılan inceleme ve araştırmada herhangi bir ayrımcılık temelinin tespit edilememesi sebebiyle başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 10.01.2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye